

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

دانشکده

طرح دوره (Course plan)

دوره یا ترم تحصیلی: ۵		نام و کد درس: برنامه ملی مبارزه با بیماری های واگیر
پیش نیاز: ندارد	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی	تعداد فراگیران: ۱۵
تعداد واحد: ۲	تعداد کل جلسات: ۱۷ جلسه ۲ ساعته	مکان برگزاری کلاس: دانشکده بهداشت
زمان برگزاری کلاس: سه شنبه ۱۰ و نیم الی ۱۲ و نیم	مدرس و مسئول درس: دکتر فرخ اسلاملو	ایمیل مدرس: hamidfarrokh@umsu.ac.ir

توصیف درس (Lesson Description)

امروزه علیرغم گذار اپیدمیولوژیک بیماری ها به علت تغییر شرایط زندگی از جمله شهرنشینی و صنعتی شدن و اهمیت یافتن بیماری های قلبی عروقی و سایر بیمار یهای ناشی از تجدد (مدرنیسم) هنوز بیماری های واگیر و عفونی، یکی از مهمترین بیماری های تهدید کننده سلامت جوامع بشری به ویژه کشورهای در حال توسعه است و حتی در کشورهای پیشرفته هم اگر برنامه های دقیق و مدونی برای مبارزه با این بیماری ها وجود نداشته باشد امکان بازپیدایی آن ها بسیار زیاد خواهد بود. به همین جهت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر حسب اولویت با توجه به معیارهای شیوع، بروز، شدت بیماری، مرگ و میر یا کشندگی و همچنین امکان پیشگیری برای تعدادی از آن ها برنامه های مدون مبارزه را تدوین نموده است که در سرتاسر کشور به اجرا گذاشته می شود. در این درس دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی با نحوه مراقبت بیماری، پیگیری و گزارش دهی و گزارش گیری بیماری و همچنین با تعریف مورد قطعی، مورد محتمل و نحوه بررسی بیماری از نظر وضعیت اپیدمیولوژیک و استراتژی های کشوری مبارزه با بیماری های واگیر مورد آموزش قرار خواهند گرفت.

اهداف درس

هدف کلی (Goal)

آشنایی با بیماری های مهم واگیر که وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برای کنترل، حذف یا ریشه کنی آنها برنامه هایی در دست اجرا دارد و روشهای عملی مبارزه با این بیماری ها آشنا شوند.

اهداف اختصاصی (Objectives)

انتظار می رود دانشجویان در پایان این دوره بتوانند:

دانشجویان رشته بهداشت عمومی با گذراندن این درس توانایی های لازم برای درک برنامه ملی مبارزه با بیماری های واگیر را فرا خواهند گرفت.

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

رایانه، استفاده از ویدئو پروژکتور برای استفاده از نرم افزار پاورپوینت، وایت برد

روش ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار، حل مسئله

استراتژی آموزشی (Educational Strategy)

فراگیر محور

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)

حضور منظم در کلاس درس، گوش دادن به توضیحات مدرس، مشارکت فعال در بحث های کلاسی، یادداشت برداری در طول برگزاری جلسات آموزشی، مطالعه مطالب ارائه شده، ارائه کلاسی، آماده شدن برای ارزشیابی.

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

آزمون این دوره، شامل ترکیبی از پیش آزمون، آزمون شفاهی کلاسی، آزمونهای *Formative* و *Summative* خواهد بود:

نمره	آیتم
۴	حضور و مشارکت فعال در کلاس
۱۶	امتحان پایان ترم
۲۰	مجموع نمره

نوع آزمون های پایان ترم: تشریحی و چهارگزینه ای

رفرنس و منابع آموزشی (References)

۱-بخشنامه ها و دستورالعمل های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مبارزه و کنترل بیماری ها از جمله در برنامه های A.R.I

C.D.D ,E.P.I(Expanding programme of Immunity) ،

۲-کتاب جامع بهداشت عمومی، تالیف: اساتید دانشگاه، جلد ۲ و ۳، مباحث مربوطه، آخرین انتشار

۳-اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های شایع در ایران، دکتر فریدون عزیزی، دکتر حسین حاتمی، دکتر جانقربانی، آخرین انتشار

جدول زمان بندی درس (Schedule):

جلسه / هفته	تاریخ برگزاری کلاس	موضوع / محتوای درسی
۱		معارفه، آشنایی با طرح درس و منابع تدریس، بیان انتظارات و ارزیابی اولیه بیان کلیاتی درباره مبارزه با بیماری های عفونی:
۲		تعاریف سلامت و بیماری، طیف سلامت و بیماری، تعریف بیماری های واگیر و غیرواگیر کلیاتی درباره مبارزه با بیماری های عفونی: آشنایی با اصطلاحات متداول در اپیدمیولوژی بیماری های واگیر (عفونت، منبع، مخزن، میزبان و.....) آشنایی با اجزای زنجیره عفونت
۳		کلیاتی درباره مبارزه با بیماری های عفونی: طبقه بندی بیماری ها، چگونگی ایجاد یک عفونت، نظام مراقبت و گزارش دهی
۴		کلیاتی درباره مبارزه با بیماری های عفونی: نظام مراقبت و گزارش دهی، آشنایی با استراتژی های مبارزه با بیماری های واگیر
۵		کلیاتی درباره مبارزه با بیماری های عفونی: تمرین چگونگی طراحی برنامه مبارزه با یک بیماری عفونی
۶		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با بیماری مالاریا
۷		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با بیماری سل
۸		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با بیماری لشمانیوز جلدی
۹		بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (سرخک - سرخچه)
۱۰		بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (سیاه سرفه - ديفتری)
۱۱		بیماری های قابل پیشگیری با واکسن (کزاز - فلج اطفال)
۱۲		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با هیپاتیت ها
۱۳		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با بیماری وبا و بیماری های اسهالی
۱۴		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با بیماری هاری و تب مالت
۱۵		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با بیماری ایدز و تب خونریزی دهنده کریمه کنگو
۱۶		تعریف، علایم و نشانه های بالینی، اپیدمیولوژی، عوارض و برنامه ملی مبارزه با بیماری های حاد تنفسی
۱۷		جمع بندی مطالب و رفع اشکال

